

SVOBODNA SLOVENIJA

“ESLOVENIA LIBRE”

Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual No. 31579

Año (Leto) VIII (3) No. (Štev.) 6
BUENOS AIRES,
9. FEBRUARJA (FEBRERO)

1950 - Año del Libertador General San Martín - 1950

CORREO
ARGENTINO
(Procedencia)

FRANQUEO A PAGAR

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 3824

Victor Martínez 50 - Buenos Aires

Velika in lahka dolžnost

Edino premoženje, ki smo ga slovenski naseljenci prinesli v novi svet, je naše poštenje in naše zdravje. Poštenje nam odpira vrata v boljšo bodočnost, zdravje pa je neobhodno potrebno, če si hočemo pripraviti novo, človeka vredno življenje.

Če pogledamo novo slovensko naseljenstvo, moramo reči, da mu ne manjka ne poštenja ne zdravja. Vsak dan več jih je, ki so se prepokali črez začetne zapreke. Že opazujemo bolj zadovoljne obraze, ki pričajo, da se jim vse razvija po volji, tako, kot so si zamislili: primerna zaposlitev in zaslužek, zemljišče, kjer bo stal lasten dom, dostojna obleka in še denar za paket, ki lajša bedo stradalovim svojim v domovini.

Vendar, ne smemo biti bezskrbni. Nesreča nikdar ne počiva! Podnebje, delo v tovarnah, promet in ne nazadnje to, kar smo pretrpeli med vojsko doma in po vojski v taboriščih, nam vsak trenutek lahko zruši zdravje. In če ni zdravja ni zaslužka. Ni to zgolj teoretično modrovanje, ampak, žal, trda resnica, ki se ponavlja vedno bolj pogosto v naših vrstah. Že je cela vrsta naših ljudi, ki se zdravijo po raznih bolnišnicah, nekateri med njimi neozdravljivo bolni! Že se zgrinjajo grobovi nad trupli slovenskih ljudi, ki so umrli v cvetu življenja, med njimi imamo matere in očete, ki so zapustili na tem svetu svoje zakonske druge in kopico nedoraslih otrok. Nočemo izgubljati besed, da bi opisovali katastrofo, ki jo povzročijo v družini bolezen in smrt očeta ali matere.

Vse hvale vredna je akcija "Društva Slovencev", ki hoče organizirati bratovsko pomoč svojim umrlega družvenika. Stvar je zelo preprosta. Vsak član društva naj prispeva en peso za vsakega umrlega člana društva. Tako nabrana svota se izroči svojem umrlega, da lahko pokrijejo neizogibne pogrebne stroške in se preoklepje preko težav, ki jih žalostni dogodek povzroči v družini.

Akcija "Društva Slovencev" je ne le primerna in pametna, ampak naravnost socialna dolžnost. Kdo nam bo pomagal, če si sami ne bomo? Komu bomo pomagali, če ne tistemu, ki je v največji stiski? In ta dolžnost je lahka. Kar nikogar ni med člani društva, ki bi ne bil v stanu prispevati en peso, da pomaga članu, ki je v nesreči.

Kadar govorimo o socialnih dolžnostih, ne smemo pozabiti ene človeške slabosti, ki se ji pravi: samoljublje. Upam, da med nami ni ljudi, ki bi ponavljali to, kar smo doma večkrat slišali: Vsak naj skrbi zase, jaz bom pa zase. Tako so govorili ljudje, ki se jim je trenutno dobro godilo. Če so pa prišli v nesrečo, so pa naenkrat postali zelo zahtevni: oblasti in zasebna dobrotelost in posamezniki naj bi jim takoj priskočili na pomoč, če ne, je bil ogenj v strehi.

Vsakdo mi bo dal prav, če trdim, da je tako mišljenje ne le protisocialno, temveč tudi nekristiansko in neslovensko. Če kdaj, se moramo danes povezati v trdno enoto. Tako malo nas je in tako revni smo! Samo v bratski edinstvi in ljubezni se bomo vzdržali. Par nenadnih smrtnih primerov med slovenskimi naseljenci mi je sprožilo te misli. Prepričan sem, da ne bo med člani "Društva Slovencev" prav nikogar, ki bi ob tej priliki ne vprašal samega sebe, češ: Ali sem že izpolnil svojo dolžnost napram bratu, ki trpi? Če te dolžnosti ne čutiš, je znamenje, da je v meni nekaj bolnega: manjka mi krščanske ljubezni.

Predsednik General JUAN D. PERON o bodočnosti naroda

V torek je bila ustanovljena DRŽAVNA KOMISIJA ZA GOSPODARSKO SODEL O V A N J E kot posvetovalni organ Narodnega gospodarskega sveta. Na prvem sestanku so bili navzoči predsednik Narodnega gospodarskega sveta in ministri vseh gospodarskih resorov. Na zborovanje pa je prišel tudi predsednik republike general JUAN D. PERON. Naloga nove gospodarske ustanove je orisal minister dr. RAMON CERREJO in obstojajo v iskanju vseh možnosti za blagostanje in napredek države.

Na zborovanju je povzel besedo tudi predsednik republike GENERAL JUAN D. PERON. Poudarjal je tri razdobja v življenju naroda. Prva doba je obsegala priprave, drugo razdobje je ustvarilo temeljite gospodarske reforme, naloga tretjega razdobja pa je za vse čase utrditi začeto delo. Zatem je omenjal napore za gospodarsko osamosvojitve in poudaril, da sedaj država stopa v dobo stabiliziranja, ker se je sedanji sistem že uveljavil. Sedaj je potrebno na eni strani doseči čim

večjo njegovo spopolnitev, kar se pa mora izvršiti z evolucijo, na drugi strani je pa treba imeti pred očmi komunistično nevarnost, ki se je pričela resno oglašati pred 4 leti. Komunistična pomeni gospodarski in socialni propad. Uspešna tla ima tam, kjer vlade dela ne cenijo in ga smatrajo samo za življenjsko nujo. Glavni krivec za razmah komunizma je kapitalizem. Rešitev človeštva je samo v velikih socialnih reformah, ki dajejo delavcu pravico postavljati svoje upravičene zahteve, ki dobiček pravičeno dele delavce in delodajalce, ki preprečujejo izkoriščanje delovnih slojev.

Predsednik Perón nadalje poudarja, da komunizem podžaljuje vse, on pa zastopa stališče, da država lahko samo pogodno posega v privatno življenje, drugače pa mora pustiti privatni iniciativi popolno svobodo.

Izvajanja predsednika Perona so vsi navzoči člani Državne komisije za gospodarsko sodelovanje sprejeli z dolgoletnim odobravanjem.

Nacizem se zopet dviga v Nemčiji

Ves svet odmeva zaradi napovedi o tem, kdo bo imel prvo hidrogensko bombo, prav tako pa pretresa ves svet začudenje nad dejanjem angleškega strokovnjaka Fuchsa, ki je skrivnosti atomskih produkcij izdal Sovjetski Zvezi. Vzporedno s tem pa prinašajo listi dvoje zanimivosti iz Evrope in sicer: 1. ameriški zastopnik v Nemčiji Mc Cloy se je vrnil iz Washingtona in prinesel nova navodila za obravnavanje nemškega problema in pa 2. italijanska vlada je morala pridržati več prekomorskih ladij, da čim prej odpelje svoje posadke v Somalijo, ki ostane še naprej italijanska kolonija. Vzporejanje obeh dogodkov je zelo zanimivo, kajti oboje dokazuje, kako hitro in po kakšnih potih se obe glavni poraženi državi v Evropi, Nemčija in Italija, dvigata na svoje staro mesto.

OBNOVA NACIONALISTIČNEGA GIBANJA V NEMČIJI

V vsej Nemčiji se zopet dvigajo razne stranke in skupine, ki hočejo nadaljevati nemško nacionalistično gibanje tam, kjer se je s Hitlerjevim koncem nehalo. Že pred poslednimi volitvami v zahodni Nemčiji se je nekaj teh strank povežalo za skupen nastop in tako je v parlamentu v Bonnu že nekaj poslancev, ki so pravi nacisti. Vendar sta glavni dve skupini, ki imata velik uspeh in ki ju vodita general Remer in pa učitelj Richter. Remer je tisti general, ki je 20. julija 1944 v Berlinu zadržal poskus upora proti Hitlerju, potem ko je nekaj ur poprej propadel bombni atentat na Hitlerja v njegovem glavnem stanu. Oba, Richter in Remer, trdita, da imata že najmanj 700.000 organiziranih članov; napovedujeta, da bo to število še naraslo. Za pozdrav so si izbrali dvig desne roke, toda s stisnjeno pestjo, vendar mezinice prost. O tem, kaj pomeni prost mezinice, pa so voditelji te nacistične stranke še ne marajo izjaviti.

Mc Cloy je, brž ko je prišel v Berlin, povdaril, da bodo zavezniki znali zadržati vsako nezdravo politično življenje v Nemčiji in v to napačno zdravje nemške politike štejejo zahodni poveljniki predvsem nacistično gibanje. — Zato Nemčija še dolgo ne bo dobila svoje vojske, zlasti pa ne letalstva. — Taka bi bila reakcija zahodnih zaveznikov.

Zelo različna pa je reakcija sovjetov. Že nekajkrat smo omenili, da sovjeti podpirajo takozvano nauheimsko gibanje, ki ga vodita bivši voditelj nacistične stranke in Hitlerjev strankin zastopnik za Hamburg Noack in pa bivši nemški veleposlanik v Moskvi Nadolny. Oba sta izdelala načrt o stalni nevtralnosti nemškega ozemlja in popolno izpraznitev

nemškega ozemlja po zaveznikih takoj po sklenitvi mirovne pogodbe. Ravno sovjetska vlada pa je tista, ki terja naj se ameriška in angleška vojska čim prej umaketa iz Nemčije in iz Evrope. Tako bi bila poslednja največja oborožena sila v Evropi sovjetska vojska.

Pogosto se ponavljajo sumnje in celo trditve, da imajo nemški nacisti — stari in novi — že obnovljene zveze s sovjeti. Med velikim delom nacistov prevladuje teza, da se mora nemški nacionalizem opreti na sovjete, da pospeši krvav spopad med zahodom in vzhodom; v drugem delu spopada bo nato nemški nacionalizem terjal plačilo za svoj končni poseg. — Dalje imajo sovjeti velike uspehe na polju atomske energije in tudi v tem oziru se ugotavlja, da imajo velik delež pri tem strokovnjaki, ki so jih sovjeti nabrali v Nemčiji in to ne samo v vzhodni. Nemški inženirji in gospodarski strokovnjaki so danes v odličnih službah in na vodilnih položajih v vseh ljudskih republikah onstran železne zaveze (tudi v Titovi Jugoslaviji jih je polno), povsod izredno dobro plačani in brez vseh sitnosti. Nobeden izmed njih dosedaj še ni bil nikjer obtožen, da bi bil kaj "izdal". Velik del nemške tehnike in znanosti je tedaj danes že v službi tistih, ki na vzhodu pripravljajo glavni in zadnji sunek proti zahodu. Kdor pozna izredno sposobnost Nemcev za organizirano delo, ta bo tudi lahko razumel, zakaj morajo zahodni poveljniki v Nemčiji zaskrbljeno zreti na to, kdaj se bo mezinicu pridružilo še ostalih četvero prstov v zgodovinski pozdrav.

ITALIJA — DEŽELA RAZMAHA IN PROCVITA

Poročila strokovnjakov, ki morajo statistično slediti razmahu tistih dežel, ki prejemale pomoč iz vsot Marshallovega načrta, soglasno povdarjajo izreden dvig Italije na vseh poljih. V vojni prizadeta mesta se dvigajo, povsod je blagostanje in stavke, ki jih prireajo komunisti, kar hitro plahnijo. Italija je danes poleg Belgije ena najbolje urejenih dežel v Evropi. Tako je Italija danes članica Atlantskega pakta in le vprašanje časa je, kdaj bo ta država zopet med vodilnimi evropskimi velesilami. Tako lahko danes Italija v Jadranu nosi glavni del obvez zaveznikov in še naprej, Italija se vrača v kolonije — v Somalijo.

Toda kdor sledi pisanju it. listov in revij, vidi, kako skrbno spremljajo vsi pisci razvoj v Nemčiji in v sosedni Avstriji. Zlasti Nemčija postaja v ustih vseh it. politikov — in to od neofašistov do samega Sforza — tisti partner, ki bo Italijo v zadnji dobi njenega porasta

SAN LORENZO — PUNTO DE SALIDA DE LA EPOPEYA GLORIOSA DE SAN MARTIN

El tres de febrero de 1813 figura en la historia argentina con letras doradas, pues recuerda el primer triunfo del entonces coronel José de San Martín sobre los marineros españoles. En ese día de madrugada desembarcó el enemigo en el lugar, cerca de San Lorenzo (Rosario) para aplastar el ejército de liberación argentino y acabar así con el movimiento libertador, empezado tres años antes. El comandante del ejército argentino era San Martín, que se desvía con el ideal de exterminar los ejércitos enemigos en su suelo patrio y asegurarle la independencia política. Ese espíritu animó también a sus granaderos que arremetieran audazmente en ese día, hace 137 años, contra las huestes enemigas, derrotándolas de tal suerte que ya no lograron levantarse más.

La batalla de San Lorenzo es el pedestal granítico de la Libertad Argentina y comienzo de la gloria del Gran Capitán San Martín.

Con razón pues celebra toda la Argentina esa efemérides rindiendo honores al Gran Capitán y las primeras víctimas de la grandeza argentina. Para realizar la grandiosidad de la fecha concurrió al mismo lugar el Excelentísimo Señor Presidente General Juan D. Perón con la señora esposa.

Luego de rendir justo homenaje al Libertador y sus granaderos, subrayó el Presidente el hecho de que la Argentina, a la cual San Martín conquistó la libertad política, supo vivir y luchar para conservarla. Pero no terminó todavía la lucha, por eso el espíritu sanmartiniano debe seguir viviendo en todos los corazones argentinos, para hacer realidad todo lo que forma objetivo de la nueva constitución argentina: una Nación socialmente justa, económicamente libre y políticamente soberana.

El público siguió las palabras del Presidente con gran entusiasmo y las aprobó con un aplauso atronador.

SAN LORENZO — ZÁCATEK SLAVNE VOJASKE EPOPEJE GENERALA SAN MARTINA

Tretji februar 1813. je v argent. zgodovini zapisan z zlatimi črkami kot prva vojaška zmaga ted. polkovnika SAN MARTINA nad španskimi mornarji v San Lorenu. V jutranjih urah se je tedaj nadmočni sovražnik izkrcal na obali reke Parana z namenom, da bi uničil argent. narodno vojsko in s tem zrušil polit. neodvisnost Argentine, ki je bila proglašena tri leta poprej. Argent. vojska pa je tedaj že imela svojega pravega poveljnika polkovnika SAN MARTINA, ki je ves živel samo za en cilj: Uničiti sovražnika na domači zemlji in zagotoviti svojemu narodu in državi popolno svobodo. Tak duh je preveval tudi njegove grenadirje, ki so se pred 137 leti neustrašeno zapodili v sovražne vrste, jih razbili in sovražniku prizadejali tak poraz, da se od njega ni mogel več opomoči.

San Martinova zmaga v San Lorenu je granitna podlaga argentinski politični slobodi in je začetek slavne vojaške epopeje Velikega Kapitana.

Vsa Argentina se je ta dan spominjala tega zgodovinskega dogodka. Izkazala je čast tako Velikemu Kapitanu, kakor tudi prvim žrtvam, ki so padle za svobodo domovine. Največji poudarek proslavi na Polju Slave v San Lorenu je pa dal predsednik republike general JUAN D. PERON, ki je osebno prišel nanjo s svojo gospo soprogo.

Ko se je predsednik republike oddolžil spominu Osvoboditelja in njegovim padlim grenadirjem, je poudarjal, da je Argentina, kateri je San Martín priboril polit. neodvisnost, znala živeti in se boriti ter si to svobodo tudi ohraniti. San Martín je svoje veliko poslanstvo izvršil. Za argent. narod pa s tem borba še ni zaključena in mora zato San Martinov duh živeti v vseh argentinskih srcih, da bo izpolnjeno vse, kar je postavila za cilj Argentinecova nova ustava: NAROD, KI BO ŽIVEL V SOCIJALNI PRAVIČNOSTI, KI BO GOSPODARSKO SVOBODEN IN POLITIČNO NEODVISEN.

Izvajanja predsednika republike je vsa množica spremljala z navdušenim odobravanjem.

Svet v senci hidrogenske bombe

Predsednik Truman je, kakor znano, 31. januarja t. l. izdal ukaz o začetku izdelovanja hidrogenske bombe. Ves svet je novica o ukazu močno pretresla, posebej strokovnjake in znanstvenike za atomsko energijo, ki poznajo uničevalne učinke takega orožja.

PRED OBOROŽENIM SPOPADOM.

Ukaz je izdal obenem z izjavo, da "mora USA biti vsak trenutek v vsem pripravljena braniti se pred kakršnim koli napadom in poskrbeti za samoohranitev." Trumanova odločitev je naletela v amerškem senatu in parlamentu na popolno odobravanje. Senatorji in poslanci so takoj po objavi ukaza zahtevali čim hitrejši postopek v izdelovanju

hidrogenske bombe. Ameriški in drugi strokovnjaki za atomsko energijo so podali več izjav, iz katerih je razvidno, da se svet nahaja pred velikimi dogodki, v katere ga vleče oboroževalna tekma obeh nasprotnikov — USA in SSSR. Vatikansko glasilo Osservatore Romano" je objavilo o važnosti novega razvoja dogodkov po Trumanovem ukazu daljši članek, v katerem pravi, da "pomembno dejstvo, da se je USA, kot ena glavnih pobornic za mir, odločila za izdelovanje hidrogenske bombe, dokaz, da svet prehaja iz mrzle vojne v oborožen konflikt."

AMERIŠKA OBRAMBA PRED NAPADOM

Takoj po objavi Trumanovega ukaza o izdelovanju hidrogenske bombe je ameriški letalski štab izdal ukaz o popolni pripravljenosti ameriške zračne sile za obrambo pred nepričakovanim napadom. Po tem ukazu bo moralo vsako letalo, potniško ali vojaško, domače ali tuje, po radiju sporočiti najbližji vojaški sprejemni postaji svoj položaj v zraku, če bo letelo v razdalji 100 milj od atomskih naprav v Tennessee, New Mexico in v državi Washington, prav tako pa tudi v slučaju, če se bo z morja približevalo ameriški obali med Norfolkom in Maine na 200 milj. V nasprotnem slučaju bodo ameriška letala tako letalo sestrelila. Ameriško obrambno ministrstvo je v svojem letnem poročilu namreč med

(Nadaljevanje na 2. strani)

PISMO IZ USA

Dragi g. urednik!

Vi bi tedaj radili zvedeli, kako se go- di ameriškim Slovincem v Zedinjenih državah, kako je zlasti z novimi Ameri- kanci, kako jim je všeč nova domovi- na, kako so se navadili na nove razme- re v tej Indiji Koromandiji in kakšne vtise so dobili, ko so zares stopili na tla te obljubljene dežele sedanjega časa. Marsikak begunec si je namreč napra- vil tam v taborišču sliko Amerike kot dežele, kjer se cedita mleko in med. Kdo se ne spomni iz otroških let zgodb sv. pisma s sliko tistih dveh Mozesovih poslancev, ki nosita po vrtni iz Pale- stine na dolgem kolu ogromen grozd kot znamenje rodovitnosti te dežele? Vsak Amerikane, ki je bahal po Evropi, se je zdel sestradanim taboriščnikom tak poslanec. Če ni nosil grozda, pa je nosil dolar. In zdelo se je, da v tej obljubljeni deželi naše dobe, lahko nabiraš dolarje kar mimogrede, kakor bi smukal listje z obcestnega grma. Če je kdo podvomil, da bi v stric Samovi deželi pešče- na piščeta kar sama v usta priletela, bi ga drugi skoro označili kot godrnja- ča, ki zasluži podobno kazen kot zabav- ljači v Mozesovem času, da namreč ne prestopi nikoli praga te čudovito pri- vlačne dežele. Če pa je prišla kaka manj ugodna sodba iz Amerike same, so rekli, da govori nevoščljivost, tista povsod tako udamačena, pa med Slovinci še posebno gojena čednost, ki ne privoščiči drugemu, da bi se mu dobro godilo.

Ali so postale Zedinjene države za nove slovenske Amerikance taka Indija Koromandija? Menda ne bo nikjer zamere, če rečemo, da je malo streljen- ja prišlo nad vsakega brž, ko je stopil v tujo deželo. Naj bi bila Amerika še tako lepa, vendar je le tujina. Tujina pa je vselej mrzla. Če tudi so bili novi priseljenci v New Yorku ali v Bos- tonu prijazno sprejeti, če tudi so jim uradi šli na roko in čeprav sta se Ber- nard Ambrožič in Joža Basaj trudila, da bi šlo vse najlepše od rok, vendar si lahko mislite kakšen občutek je spre- letel takega novega Amerikanca, ko ga je kje v državi South Carolina pozdra- vil sponzor, ki mu je zagotovil bivališče in delo, v jeziku, ki ga ni prav nič raz- zumel. Naj je tak sponzor tudi najbolj- ši človek, vendar je vsaj dolgo tuj člo- vek. Ne samo o jeziku, ki ga vrtimo po svojih ustih, velja, da je majhen ud, pa se hvali velikih reči, tudi drugi jezik, človeška govorica, povzroča velike stva- ri. Za nikogar ni ravno igrača naučiti se angleškega jezika, brez katerega si v Zedinjenih državah samo pol človek, obupna pa postare zadevščina, če bi rad nekaj povedal ali razumel, pa ne gre in ne gre. Braš sem nedavno, da je tak sponzor, ki je dobil na svojo farmo (kmetijo) begunca iz Evrope, pozno po noči ves razdražen klical komisarja Har- ry Rosenfelda po telefonu v oddaljeno mesto. Pritožil se je, da ima strašne težave s svojim beguncem. "Kaj pa je naredil, da se pritožujete", vprašuje za- skrbljeni komisar. "Nič ni naredil. Do- ber delavec je in rad ga imam, toda on zna samo latviško in nemško, jaz pa samo angleško in špansko!". "Kaj mo- rem torej storiti za vas", je v zadregi vpraševal komisar. "Vsaj, kak besed-

njak mi pošljite", je odgovoril obupani farmer. Pa včasih sponzor tudi ni samo človekoljub, ampak najprej samoljub. Ne samo v Evropi, ampak tudi v Ame- riki se začena ljubezni pri samem se- bi. Marsikdo si je želel dobrega delav- ca, marsikdo tudi po ceni delavca, zato je podpisal sponzorstvo. Tak ni želel, da si begunec nasuka dolarjev na nje- govem grmovju. V takih slučajih je se- veda novi Amerikanec še tembolj ob- čutil, kako mrzla more biti tuja deže- la. Vse drugače je seveda izgledalo, ako je kdo prišel k sorodnikom. Tak se je res oddahnil od teže begunstva, ko je prestopil prag sorodnikove ali znanče- vne hiše. Vsaj navadno. Pa še tu so bi- li slučajji, ko ni imela besede samo lju- bezen do bližnjega.

In kaj z medom in mlekom? Medu Amerikanci ne pojedo mnogo kljub pre- skušenemu čebelarstvu slovenskega frančiškana v Lemontu pri Chicago pa- tra Johna Ferlina. Popijejo pa Ameri- kanci ogromno mleka. Tega torej pri- lekome ne manjka. Mislim, da lačen res noben begunec ni bil v Ameriki, čeprav je nekateri imel težavo navaditi se na angleško - ameriško kuhinjo. V mi- slih imam seveda tiste, ki niso prišli med Slovence. Ameriški Slovinci so namreč še zelo ohranili stari slovenski okus; mnogo bolj kot jezik. Kranjska klobasa in potica sta v Clevelandu ali v Jolietu znani in priljubljeni pri vseh prebivalcih, ne samo pri Slovincih. Ni reči dvakrat da nekega dne zagledate v velikem Websterjevem ameriškom besednjaku besedo potica kot ameriško besedo. Kar tiče veliki grozd obljubljen dežele menim, da ni treba nobenega začudenja, da so ga Slovinci tudi v Ameriki brž iskali in se zado- voljili kar s stisnjenim. Kjer je slovenska naselbina, imate tudi slovenske tavern in salone. Ne eno gostilno, ampak na vsakem voglu eno. V nekaterih mestih pravijo, da se deli stari slovenski rod v dve skupini, v tiste, ki imajo gostilne in v tiste, ki te gostilne vzdržujejo. Re- čimo, da je v tem nekaj opravljanja, vendar je veliko resničnih pripovedk, kako se je slovenski narod odlikoval po veliki iznajdljivosti v težkih borbah med suhimi in mokrimi v polpreteklem času. Dostaviti bi bilo le, da mesto vi- na največkrat prevzame pivo. Da ne izgubimo kaj na alkoholu, pripravimo pivo pot z whisky — jem, ki nas spo- minja na slivovko, borovničevca, sa- djeveca in kar je podobnih starokrajskih dobrot. Ali so se torej novi Amerikanci vsemu temu odpovedali? Odločno ne!

Hvala Bogu, da so novi Amerikanci skoro vsi dobili eno ali drugo delo. Mno- go sponzorjev je bilo farmerjev, kme- tov, in tam je zmeraj delo in jelo. Pla- ča pa seveda ni velika. Zato jo je marsi- kdo že popihal od svojega sponzorja in si po znanih skušal dobiti delo v mestu. Nekateri pa se je tudi naveličal same- ta na kmetih in jo je radi tega pobral v kraj, kjer je našel kake znanec. Zakon namreč nikogar ne veže, da bi moral o- stati pri deli, ki me ga je sponzor pre- skrbel. V listih se tu in tam bere, da so priseljenci nevhvaležni sponzorjem, ko jih tako zapuste. Pa ima ta meda-

IZ TEDNA V TEDEN

'Borba', glasilo KPJ ima trenutno o- stro polemiko z ameriški časopisi, zlasti s 'Timesom', o tem, ali je v FLRJ preganjanje vere ali ga ni. Na trditve, češ da je, se je namreč postavil dopis- nik "Timesa" in to v daljšem članku prikazal; "Borba" se obdolživam se- veda izmika ter je v poskusih izmikanja tudi navedla primer aretacije general- nega vikarja beograjske nadškofije g. Janeza Jenka, katerega je zaprla za- radi "prekupčevanja dolarjev in prikri- vanja oseb, iskanih od strani javnih or- ganov FLRJ".

Jug. vlada se je pritožila pri bolgar- ski zaradi pošiljanja agentov in revolu- cionarjev v Jugoslavijo; Svetovna ženska zveza pa je s svojega zborova- nja v Zürichu poslala vladam FLRJ, Rumunije, Češko-Slovaške in Bolgarije posebno vlogo, v kateri prosi, naj bi imenovane vlade vrnila grški vladi vse odpeljane otroke.

Za naslednika Vasilju Kolarovu je bil izvoljen kot predsednik bolgarske vla- de Veljko Červenkov, dosedanji pod- predsednik in svak pok. G. Dimitrova.

De Gasperi je ob sestavi nove vlade podal njen program — vključenje it. gospodarstva v evropsko, izpolnitev do- govorov s Francijo, ozko sodelovanje z Anglijo in zblizevanje z zahodno Nem- čijo, — zatem pa kmalu sprejel Bevi- na, ko je ta po burnem sprejemu in de- monstracijah v Neaplju prispel v Rim na kratek obisk. — It. parlament je o- dobri vsoto 6 milijard lir za stroške "vrnitve" v Somalijo, istočasno pa tu- di pristal na takojšnje odpremo čet. — It. policija je odkrila sijajno organizi- rano mrežo pošiljanja orožja iz Itali- je v Izrael; kom. listi so takoj zagnali krik, češ da tudi orožje, najdeno v Sev. Italiji ob priliki nemirov okrog Modene, pripada tej mreži.

Zahodna Nemčija je v svoj grb spet sprejela orla z uradno utemeljitvijo, "da je orol simbol nemške skupnosti in da je zahodna Nemčija, dasi v drugač- nih razmerah in postavah, vendarle pravi naslednik nekdanjega Reicha".

Vrtenje okrog Berlina je zahodne za- veznike pripravilo do tega, da imajo letalske sile, ki naj bi mesto spet oskr- bovale, ako bi bilo to potrebno, stalno v pripravi; amer. avioni samo čakajo tozadevnega naloga komisarja Mc Clo- ya.

Med zahodnonemško policijo in kom. demonstranti je prišlo do ostrejšega pretepa, ko so Sovjeti nepričakovano

lja dve plati. Ako je sponzor mislil sam- o izrabiti delovno silo, je delavec pač upravičen, da si poišče kaj boljšega. Na drugi strani pa bi bilo prazno tajiti, da znamo Slovinci biti tudi zbirčni in siti- ni. Da smo s kmetov tisti v mesto že v starem kraju, vsak ve. Kmečki fant je mislil, da je stršano srečen tisti, ki pride v Ljubljano za policaja, mitničar- ja, uradnega slug itd. In sedaj tišče partizanov in take službe. Kaj bi tajili? Taki smo in taki smo ostali v tujini.

F. R.

odprli nekatere prehode v mestu. Po- gostejše spopade, zlasti pa zmagoviti pohod vzhodnonemških komunistov na Berlin pa je napovedal dr. Schuma- cher, vodja socialiste; po njegovem mnenju naj bi se komunisti pripravlja- li na zavzetje mesta koncem maja le- tos; da do tega ne bo prišlo, morajo A- merikanci, tako pravi dr. Schumacher, imeti stalno pripravljene tankovske od- delke. — Ameriške čete bodo imele spet vojaške vaje.

Komaj je Bidault dobil zaupnico v parlamentu (301:384) ob priliki pro- računске debate, so socialisti izstopili iz vlade; Bidault je bil mnenja, da za- rudi tega ni treba odstopiti celi vladi, pač po da jo lahko z imenovanjem no- vih ministrov izpopolni, kar mu je po nekaj dneh uspelo; tako sta zdaj v vla- di samo dve veliki stranki, Ljudsko re- publikansko gibanje in radikalni socia- listi ter nekaj neodvisnih. Bidault je v parlamentu dobil zaupnico tudi s svo- jim novim kabinetom.

Volilna borba na Angleškem prehaja v vedno ostrejšo ozračje in tudi izrazo- slovje političnih govornikov se občutno krepi. Dasi sedanja angl. vlada ne mo- re ničesar odločilnega podvzeti v zade- vah zun. politike, ker mora čakati izi- da volitev, vendar nekateri angl. listi odločno namigavajo na to, da bo treba v bodoči vladi močneje misliti na po- novno zblizevanje z SSSR. — Medtem pa so poslednje angl. čete odšle iz Grčije. — Angleške katoliške organizacije so izdale poziv vsem katoličanom, naj v svoji delavnosti v delavskih organiza- cijah zahtevajo sprejetje katoliških so- cialnih načel v javnem življenju, zlasti pa v svojih področjih. Prav tako pa so se pod vodstvom kardinala Griffina zbrali številni katoliki na zborovanju za podpiranje kat. šol. v Angliji; zbor katoličanov so motili komunisti, od ka- terih je eden zavpil preko mikrofona, ko je množica v zboru klicala "Nočemo komunizma" — "Revolucija bo prišla v šestih letih!"

Glasilo španskih falagistov je te dni objavilo fotokopijo pisma, ki ga je po- slal predstavnik španskih socialistov v emigraciji I. Prieto znanemu franco- skemu socialistu Leonu Blumu in v ka- terem ga prosi, naj vendarle posreduje pri Amerikancih, da ne bi šli ti naprej v svojem sodelovanju s Francom.

V ZSSR so razpisali volitve v vrhov- ni sovjet in sta glavna nosilca edine liste Jožef V. Stalin ter Vjačeslav M. Molotov; volitve bodo 12. marca. — Vsi sovjetski listi so spet polni pisanja o miru, o akcijah za mir in o vojnih hujskacijah, ki jih je treba odstraniti. — Ameriški in angleški poslanik v Mosk- vi pa bosta odšla na počitnice koncem februarja; oba se bosta podala na eno- mesečno "študijsko" potovanje po deže- lah bližnjega vzhoda. — Iz Amerike pa se Sovjete obdolžili antižidovskega de- lovanja v Vzhodni Evropi.

V Egiptu so odpravili obsedno stan- je; v Južni Afriki je Malan dobil skromno večino pri glasovanju o zaupni- ci vladi, Judje upajo dobiti posojilo iz Anglije. Hindustanci so se v posebni vlogi obrnili na Trumana s prošnjo, naj jih zaščiti pred preganjanjem od strani muslimanske in pakistanske po- licije. Irak in Egipt sta odbila franco- ski posredovalni načrt o razdelitvi Je- ruzalema v tri zone.

Medvojni šef ameriškega urada za strateško službo v Švici, Allen W. Dul- les je izjavil, da je sovjetska vlada pri- čela z "mrzlo vojno" proti zaveznikom že aprila 1945, ko je Stalin poslal Tru- manu "najbrutalnejši brzojav kolikor smo jih sploh kdaj dobili iz Moskve." V brzojavu je "divje" protestiral pro- ti pogajanjem za predajo nemške vojske v Italiji. "SSSR je bila proti vsake- mu miru, dokler ne bi sovjetska vojska zasedla področja ki jih je določil Kre- melj". Dulles je izjavil, da so sovjeti hoteli dobiti Trst pred zavezniki, ker so se bali zaveznike okupacije prista- nišča, če bi pogajanja z Nemci uspela. Prekinitev pogajanj za nemško predajo je energično odbil tedanji poveljnik za Sredozemlje feldmaršal Montgomery.

V Chile-ju se je stavka električnih delavcev končala. Vlada je podala ostavko. Nova vlada je že sestavljena in so imenovani ministri že prevzeli svoje resore.

ARGENTINA

Proslava 137. obletnice prve San Martinove zmage v San Lorenzo je bila istočasno kot na Polju Slave tu- di v Capitalu. V katedrali je bila slo- vesna zahvalna služba božja, kakor so se delegacije raznih kulturnih in nacionalnih organizacij zbrale pred spomenikom Osvoboditelja. Na posta- ji Retiro so pa odkrili doprsni kip Generala San Martina.

Prosvetni minister dr. Ivanisovich je objavil sporočilo, da bo letos pri- čel šolski pouk na vseh ljudskih in srednjih šolah v Argentini dne 13. marca. Prosvetna uprava bo letos iz- dala tudi dijaški koledarček.

Ministrstvo za poljedelstvo v svo- jem januarjem poročilo navaja, da je suša povzročila škodo predvsem koruzi, sončnicam in pa lucerni. Ško- do cenijo od 30—50 odstotkov.

Holandski princ Bernard, soprog kraljice Julijane, bo 18. t. m. prispel na obisk v Argentino, kjer bo gost predsednika republike generala Juana D. Perona.

Poštno ministrstvo je objavilo, da da bo za stoto obletnico smrti Osvob- oditelja argentinska poštna uprava izdala nove spominske znamke Gene- rala San Martina. Ob tej priliki bo v Buenos Airesu tudi mednarodna fila- telistična razstava.

Aleksander de Severski, znani a- meriški letalski strokovnjak, ki se je že lani dalj časa mudil v Argentini, je prišel na povabilo predsednika ge- neralu Juana D. Perona znova v Ar- gentino.

Avenida Juan B. Justo je mestna občina v Capitalu prekrstila v Aveni- do 17 de Octubre.

Finančno ministrstvo je objavilo sporočilo, da so nove hranilne vloge v poštni hranilnici v mesecu janua- rju dosegle višino 70 milijonov pe- sov. Povprečno je bilo vsak dan vlo- ženih hranilnih vlog za okoli 3 mili- jone pesov. Let. znesek januarjskih hranilnih vlog presega za 20 milijon- ov pesov višino hranilnih vlog mes- ca jan. 1949.

Prometno ministrstvo opozarja ob- činstvo, da mora imeti vsak potnik na železnici vozovnico pri sebi. Doga- jalo se je namreč, da je pri skupin- skih potovanjih imela ena oseba pri sebi vozovnice za ostale potnike, s čemer je pa otežkočena kontrola sprevodniku. Pri družinah ima pa lahko še nadalje vozovnice za vse člane ena oseba.

Nacionalna področja bodo kmalu dobila enak položaj, kakor ga imajo province. Imela bodo tudi svoje po- lance v kongresu. Tako je izjavil mi- nister za politične zadeve pri pred- sedstvu vlade dr. Roman A. Subiza.

V Rosario je priplula na obisk an- gleška vojna ladja "Sparrow". Po- sadka ladje je s kapitanom na čelu ob navzočnosti predstavnikov argen- tinskih obožovalnih sil položila vence na spomenik Generalu San Martinu. Argentinske vojaške oblasti priprav- ljajo svojim angleškim vojaškim gos- tom več pozdravnih večerov.

V Capitalu zaradi svetega leta le- tos ne bo oficialnega karnevalskega spreveda.

Hipotekarna banka je sporočila, da je pripravljena dati nove ugodnosti stavbnim zadrugam pri zidanju hiš za svoje člane, s tem hoče samo po- večati stavbno delavnost.

Vsi argentinski vlaki, ki odhajajo iz Capitala v notranjost republike, oddaljeno nad 200 km., bodo imeli knjižnice. V njej bodo imeli potniki na razpolago razne knjige in revije.

V Buenos Airesu se mudi avstral- ska trgovinska delegacija, ki ima dnevno sestanke s predstavniki ar- gentinske vlade za sklenitev trgovin- ske pogodbe med obema državama. Istočasno so pa v Bs. Airesu tudi po- gajanja s predstavniki angleške vla- de za določitev nove cene za argen- tinsko meso. Belgijska trgovinska delegacija pa pravtako v Buenos Ai- resu z argent. vladnimi delegati pri- pravlja novo argent.-belgijsko trgo- vinsko pogodbo.

V Buenos Airesu je prispela delega- cija UNO, ki v posameznih državah preučuje vprašanje prehrane in pol- jedeljske proizvodnje.

Pri zadnjih tekmah z jadrnicami med Buenos Airesom in Rio de Janei- rom je sodelovalo 5 držav — od ev- ropških Anglija in Nemčija. Prva je prišla na cilj argentinska jadrnica Fjord III.

(Nadaljevanje s 1. strani)

drugim tudi objavilo, da je glavno skladišče atomskih bomb pri letalskem opo- rišču Sandia blizu Albuquerque v drža- vi New Mexico.

Zaradi nevarnosti uničevanja svetov- ne civilizacije z uporabo hidrogenske bombe so nekateri ameriški senatorji pričeli tudi svartiti svet pred tem oro- žjem ter je ameriški senator McMahon postavil predlog o sklenitvi atomskega sporazuma s SSSR na podlagi ves svet obsegajočega "Marshallovega načrta". USA naj bi se izjavila pripravljeno vlo- žiti v gospodarsko obnovo sveta, tudi Rusije in satelitskih držav, eno milijar- dolarjev in bi tako pritegnila države za železno zavezno s SSSR na čelu v sode- lovanje na vseh področjih.

Dvanajst ameriških atomskih znan- stvenikov je objavilo spomenico, v ka- teri rotijo ameriško vlado, da naj nikar prva ne uporabi hidrogenske bombe v slučaju vojne.

NEMEC — BRITANSKI DRŽAVLJAN IZDAL HIROGENSKO SKRIVNOST RUSIJI

Nekaj dni po objavi Trumanovega u- kaza pa je svet presenetila druga, v ne- katerem oziru še važnejša novica, da je britanski državljani, atomski strokov- njak dr. Klaus Fuchs, po rodu Neme- c, izdal Sovjetski zvezi številne tajne do- kumente o izdelovanju atomske bombe v

USA in tudi glavne podatke o izdelova- nju hidrogenske bombe. SSSR je po po- podatkih FBI (ameriške tajne službe) in britanske tajne policije, ki sta sode- lovali pri aretaciji Fuchsa, dobila tako v roke že pred več meseci potrebne po- datke o novi hidrogenski bombi. Fuchs se je tudi udeležil atomskih posvetov med USA, Kanado in Anglijo, prav ta- ko pa je bil član britanske atomske ko- misije, ki si je ogledovala ameriške a- tomske naprave v Los Alamos in Oak Ridge. FBI in britanska tajna služba sta se po aretaciji Fuchsa podali na lov še za drugimi sovjetskimi špijoni, ki so bi- li v zvezi s tem britanskim strokovnja- kom. Na procesu, ki ga bo britansko vrhovno sodišče pričelo proti Fuchsu po končanem lovu še drugih špijонов, bo Fuchs dobil lahko najvišjo kazen, ki je v Britaniji mogoča za špijone v ato- mskih zadevah, namreč 14 let ječe. Fuchs je dobil pred odhodom v USA vsa po- trebna pooblastila britanske vlade o svoji zanesljivosti ter se zato po neka- terih poročilih majoje temelji sodelova- nja med USA, Britanijo in Kanado na atomskem polju. Poročajo tudi, da bo ameriška vlada zahtevala izročitev dr. Fuchsa, da pa ga Anglija ne namerava izročiti. V USA je najvišja kazen za atomsko špijonažo smrt. V tej špijonski aferi pa je tudi zanimivo dejstvo, da se je Fuchs očel, nemški protestantski pastor, 14 dni pred aretacijo svojega si-

na preselil iz Stuttgarta (ameriška co- na) v Leipzig (sovjetska cona), kjer je takoj dobil mesto profesorja protestan- ske teologije.

SSSR IMA HIROGENSKO BOMBO

V pestrost teh teatskih atomskih do- godkov se je vmešal s sovjetske strani, ki trdovratno molči k vsej stvari, samo od sovjetov podpirani nemški dnevnik "Neues Deutschland", ki je pisal, da je "ameriška hidrogenska bomba navaden bluff" in da "ne bo ostala monopol USA". V potrdilo te trditve se je svet v ponedeljek znašel pred dejstvom, da je SSSR že uspelo izdelati tudi hidrogen- sko bombo, s katero da je že napravila prve poskuse 7. januarja t. l. Poročila o tem je dobil Kenneth de Courcy, glav- ni urednik mesečne revije "Intelligen- ce Digest", ki ima izvrstno organizira- no špijonažno službo v državah za želez- no zavezno in v SSSR sami. Po njegovih poročilih bo SSSR izvedla v prihodnjih mesecih še 11 poskusov z atomskimi in hidrogenskimi bombami na področju Kazaka v Sibiriji. Po teh podatkih je SSSR v izdelovanju hidrogenske bombe že prehitela Ameriko, ki je šele pričela z izdelovanjem te bombe. SSSR da je v petih letih napravila večji napredek v atomskem razvoju, kakor USA ter ji je njena špijonska služba pomagala prehiteti Ameriko za skoraj eno leto v razvoju hidrogenske bombe.

Novice iz Slovenije

Odkup mleka po zatrjevanju komunističnih oblastnikov doma v letu 1949 ni bil zadovoljiv. Pri nobenem odkupu "malomarnost" ni prišla v toliki meri do izraza kot pri odkupu mleka. Komunisti sedaj vso odgovornost za to zvrčajo na svoje "ljudske" odbore in jim očitajo, da niso pravočasno ali pa sploh ne zadolžili proizvajalcev, v kolikor so pa bile, so bile samo na papirju, mleka pa ni bilo nikjer. Nastavili so sicer lepo število zbiralcev, ki pa niso delali drugo, kakor sprejemali mleko od tistih kmetov, ki so ga sami prinesli. Posebno "slabi" so okrajji Celje z 61 odst., Grosuplje z 51 odst. Dravograd s 47 odst., Poljčane s 38 odst. "realizacije plana". Zato so pa tudi za novo leto udarili po "kulakih" in so tudi za mleko predvideli obvezen odkup. Za to bodo izdali tudi posebno odredbo.

V Črničah je nedavno vsa vas slavila demantno poroko Jožefa Podgornika in Terezije roj. Lojk. G. Lojk je bil povsod zelo znan kot dolgoletni poštar. To službo je vestno opravljal polnih 35 let.

V Lescah je predelavec Toneje, večkratni udarnik v tovarni verig izvršil petletni načrt v treh letih. Vsekakor značilno, da so tako pridni za kovanje verig. Ljudje bi pač mnogo bolj potrebovali glavnikov, čevljev, obleke in perila.

Prehrana političnih kaznjencev v Sloveniji je vseskozi nezadostna in vsi ti reveži v zapornih stradalcih. Tako je n. pr. Vinko Zor, dolgoletni tajnik Prosvetne zveze v Ljubljani, katerega so titovci, kakor znano obsodili na večletno za porno kazen zaradi zvez z zahodnimi zavezniki, v zaporu že močno opešal.

V Mengšu je umrl duhovnik Anton Plevnik. Po rojstvu je bil Belokranjec iz Črnomlja. Dosegel je starost 60 let. V Ljubljani je 15. jan. prišel iz zaporov stolni kanonik, znani slov. skladatelj dr. France Kimovec. Titovci so ga imeli zaprtega dalj časa.

V Ljubljani so letos dobili sneg šele v drugi polovici januarja. Zapadlo ga je 30 cm. visoko. Otroci so seveda imeli svoje veselje, starši pa manj, ker so drvarnice skoro povsod prazne in ni kurjave proti koncu januarja je zapadlo še več snega in ga imajo sedaj nad pol metra. Pritisnil je tudi hud mraz.

V goriškem "Katoliškem glasu" piše Stanko Stanič goriške spomine na Ivana Groharja in ugotavlja, da je Grohar na svojem begu iz Ljubljane ob koncu stoletja naslikal sliko Sv. Družine v župnišču v Kamnjah ter cerkev in presbiterij v Logu pod Mangartom, kar je ugotovil na podlagi prič in obračuna v škofijskem arhivu.

V Jugoslaviji je bilo v prvih 10 mesecih lanskega leta 6718 požarov, ki so povzročili 443.582.293 dinarjev škode. To je izjavil v skupščini v Belgradu titov notranji minister in šef Ozne Rankovič.

Umril je Leon Souvan, st. Pokopali so ga na Homcu 2. januarja. V Ljubljani je preminula Marija Zajec, vdova po znanem optiku Zajcu. Pokopali so jo 8. jan. V Lokavcu pri Ajdovščini je pa

umrla Alojzija Furlan, vzorna krščanska mati in znana babica v celem okraju. Več njenih sinov se je posvetilo duhovskemu stanu. Znan je bil posebno p. Edmund, frančiškan v Hočah, kjer je tudi pokopan. Njenega moža, ki je bil znan po celi vipavski dolini, so ubili med vojno leta 1943.

Na Štefanje se je zbralo več cerkvenih pevskih zborov v Bazovici, kjer so pripravili božični koncert. Sodelovali so zbori iz Sv. Antona, iz Opčin, iz Mačkovej, Doline in domači bazoviški.

V Tomaju se je nedavno zrušil cerkveni zvonik, ki je bil poškodovan med vojno. Zvonik se je sesul ponoči in zato ni bilo človeških žrtev.

Nagrade. V Sloveniji so razdelili nagrade za najboljša književna dela, skladbe in dela upodablajoče umetnosti. Prve in druge nagrade za najboljšo povest ali daljši roman niso podelili nikomur. Tretjo nagrado, 20.000 dina-

rjev, je dobil Mimi Malenšek iz Jesenic za svoje delo "Kovinarji. Za celovečerno dramsko delo pravtako niso dodelili prve in druge nagrade. Tretjo nagrado je pa prejela Fele Marija iz Slovenjgradca za delo "Punt pod planino". Prve nagrade niso podelili tudi za simfonično delo. Drugo nagrado je pa dobil Blaž Arnič za simfonijo "Vojna in mir". To je bilo tudi edino delo, ki je bilo poslano v natečaj.

Za slikarska dela so prejeli nagrade. Prvo Nande Vidmar za delo "Odkup" (20.000), drugo nagrado, 15.000 din, je dobil Drago Vidmar za delo "Pohod partizanov", tretjo pa Ludvik Zdravec za delo "Mariborska hidrocentrala". Za kiparska dela so bile razdeljene sledeče nagrade: Prvo je dobil Alojzij Kogovšek za kip "Rudar", (35.000), drugo nagrado 25.000 din Tone Kralj za kip "Sejalec", tretjo nagrado pa Milan Vojska za kip "Brigadirka". Vsa nagrajena slikarska in kiparska dela so odkupili. Odkupili so tudi delo slikarja Garjupa "Žužemberk".

Slovinci v Argentini

Buenos Aires, 8. februarja.

Slovenska nova maša v Buenos Airesu

V nedeljo, 12. t. m. bo imel na Belgrano, kjer imajo Slovenci vsako nedeljo svojo mašo, prvo daritev Bogu naš tojak, novomašnik g. Janez Ogrin. Novomašnik Ogrin se je rodil 15. junija 1923 leta v Ljubljani. Osnovno šolo in gimnazijo je študiral v Ljubljani, kjer je vstopil tudi v bogoslovje. V tujini je delil usodo z ostalimi slov. begunci. Bogoslovne študije je nadaljeval najprej v Pragli, nato pa v Brikenu v Italiji, dokončal jih je pa v San Luisu v Argentini, kjer je prejel mašniško posvečenje 5. februarja t. l. Novomašniku želimo obilo božjega blagoslova na njegovi novi življenjski poti!

Nova prednica v zavodu šolskih sester na Paternalu
Dne 5. februarja je prevzela predstojništvo hiše Šolskih sester na Paternalu sestra Lavrencija, ki je prej delovala dolgo vrsto let v Formozu. Na novem mestu jo lepo pozdravljamo in ji želimo mnogo uspehov.

Desetletnica Slovenske Krajine
Naši prekmurski rojaki bodo desetletnico obstoja svojega društva obhajali 12. februarja s sveto mašo na Avellanedi, popoldne pa z veselico na društvenem zemljišču. Kdor na asado ne bi mogel priti popoldne, lahko pride tja tudi pozneje, t. j. popoldne ob treh.

Odhod slov. skupine v Neuquen. Včeraj jutraj je odšla v Plaza Huincul v Neuquenu skupina 33 slov. zidarjev, zidarskih pomočnikov in delavcev gradit razne stavbe, ki so v načrtu za izvedbo velikih javnih del. Skupino vodi g. ing. Tavčar.

Osebnostne novice

Družinska sreča. Ing. Maks in Majda Ocvirk sta dobila hčerko. Čestitamo!

† Anton Lipičar. V Leupi nad Kanalom je 6. januarja umrl vzoren krščan-

ski mož Anton Lipičar. Pokojnik ni mogel preboleti razočaranja, ki ga je trpeča Goriška doživela z "osvoboditvijo". Pri pogrebu so bili trije duhovniki in množica ljudstva, ki je tako izpričalo spoštovanje vzornemu narodnjaku, ki je bil steber slovenstva v Leupi. Doma zapuščila žena in 6 otrok, 3 sestre in enega brata. V Argentini je en brat in ena sestra, vdova, katere sin Emil Skrt, je imel lani novo mašo kot lazarist in je sedaj v Lujanu.

Obletnica za pok. Filo Balaža je bila 29. januarja na Avellanedi. Rajni je bil vsem Prekmurcem znan kot "markoški" učitelj in imajo nanj lepe spomine, katerim je bil učitelj, svetovalec in dobrotnik. Obilna udeležba pri maši je bila dokaz njegove priljubljenosti.

Desetletnica smrti rajnega g. Jožeta Kastelica bo 8. marca. Maša za pokojnika bo 5. marca na Belgrano 3863 ob deseti uri. V Mendozii pa bo sv. maša zanj na kraju in ob uri vsakonedeljske službe božje. S tem spreminjamo prvotno obvestilo.

Prijateljski obisk.

Mendoza, 19. jan.
Pretekli teden smo imeli na obisku v Mendozii našega rojaka dr. Franca Luskarja, ki opravlja svoj zdravniški poklic v 350 km oddaljenem kraju Malargüe.

Gospod doktor se je rad odzval prošnji Društva Slovencev ter je na društvenem sestanku v poljudno kramlajoči obliki opisal zdravstvene razmere v naši provinci, kakor jih je sam prepoznal v svoji dosedanji praksi. Opisal je tudi najobičajnejša, značilna obolenja v podnebnem pasu mendoške province. Za vse posamezne primere je dal udeležencem sestanka tudi najpotrebnejša praktična navodila. G. doktorju so bili naši ljudje za vsa navodila hvaležni, posebno še naše mamicе s svojimi dojenčki. Hvala Bogu, posebnih bolezenskih težav med našimi ljudmi v tej provinci dosej še ni bilo. Včasih se sicer še poka-

TONE IN JAKA

"Marsikaj slišim, kako ste praznovali 29. novembra obletnico Titove vlade. Rad bi zvedel pravo besedo o tem iz tvojih ust, "je dejal Tone.

"Kako je bilo? Saj veš, da vsak po svoje Boga moli. Mi se pokrižamo in poklekemo, Turček počene in se klanja, Lah se postavi pokoncu in prekriža roke na hrbtnu, Argentinec pa prosi v Lujanu," razlaga Jaka.

"Da, to že vem. Sveče in devetdnevniče sv. Roku, sv. Kajetanu, Judi Tadeju, Mariji v Novi Pompeji in Lujanu," je nadeljeval Tone. "Naši rdeči so si pa napravili nove bogove, kot vedno, kadar ljudje pravega Boga odstavijo, ker brez "bogov" človek ne more obstati. Tito je bil najprej "blažen" v rdečem raju. Sedaj so ga pa postavili na najvišji tron in so iz njega napravili "boga". Njega zdaj časte in nje-

gov tron podpirajo. Seveda, če bo konec Tita, bo konec tudi njegove vere; prazno pa bo tudi korito, iz katerega se sedaj krmijo. To bo pa zanje zelo nevshečna stvar. Lep svinjak so napravili iz naše domovine!"

"Preveč oster si," je ugovarjal Jaka. "Ne rečem, da ni res, kar trdiš, toda povej malo bolj lepo. Pogledj; če bi prišel na vaš vrt sosedov pastir pri bellem dnevu in bi posekal najlepše drevesce, primaruha, kako bi ga oče nabrisal! Pa pride voluhar in drevesce izpodreže v koreninah in se posuši. In kar je, je! Zlepa in počasi nam morate pamet bistrirati. Mi smo bili navdušeni patriotje in smo želeli, da bi bila domovina rešena tujega jarma. G. Janez nam je odpiral oči, toda pri divjanju proti njemu in za Tita in med navdušenjem, ki nam ga je prinesel general Ilič in za njim Pirc, je marsikdo podlegel bojznosti, da bi ga ne imenovali "farškega podprepnika". Osvoboditev O. F., narodni heroji in vrag vzemi vso besedno navlako, ki nam jo je "Slovenski Glas" serviral. Veš, Tone, počasi, ne prenačaj, če ne boš tak kot Jelovčan, ki se ga spominim od doma, tistega Pod Hribom, ki je tako hitel, da je vse žito požel zeleno, samo ajdo belo. Naglica ni nikjer dobra!"

O B V E S T I L O

STAVBIŠČA V LANUSU

Kupcem stavbišč iz druge in tretje skupine je znano, da tečejo v smislu pogojev kupne pogodbe 6% obresti od neplačanega ostanka kupnine. Zapadlost obresti je četrtletna in je določena na 1. december, 1. marc, 1. junij in 1. september. — Mnogo kupcev je to svojo obveznost izvršilo, ostale pa prosimo, da jo izvrše po možnosti v tekočem mesecu.

Vnovič apeliramo pri tej priliki na kupce; da v lastnem interesu in v interesu vseh udeležencev poravnajo kupnino, kolikor največ jim razmere dopuščajo. Rešili bodo sebe plačevanja obresti in pripomogli k čimprejšnji ureditvi celotne zadeve.

Razdelitev stavbišč, v kolikor se še ni izvršila, bo urejena v mesecu februarju po našem inženjerju. — Na mesto samo v Lanus naj pa pridejo kupci v torek dne 21. februarja t. l., in sicer: za manzane C, D in E ob 15. uri 30 min., za manzane K, L in M pa ob 16. uri 30 min.

Tukaj bo vsak kupec prevzel svoje stavbišče, ki mu ga bo pokazal inženjer, v svojo posest in popolno last.

Torek dne 21. t. m. je pustni torek, ko praznuje pretežna večina tukajšnjih prebivalcev in porablja ta dan za svoje razveseljevanje. Mi pa bomo praznovanje združili s koristnim poslom, ki bo vsem kupcem pozročil svojevrstno veselje ob ustvarjanju početkov lastnega doma v novi domovini.

Kdor bi bil zares nujno zadržan, naj pošlje k delitvi svojega zastopnika.

Opozorite na razdelitev tudi one, ki niso naročniki lista. — Pri tej priliki vnovič priporočamo interesentom, naj si naročijo Svob. Slovenijo, ker bomo — kot doslej — objavljali v tem listu vsa sporočila v naši zadevi.

žejo posledice pomankljive prehrane in drugih težavnih okoliščin iz zadnjih begunskih let, a posebno težkih obolenj v naši skupnosti doslej še nismo imeli.

HUGO WAST

5.

IVANA TABOR

POSLOVENJENO S PISATELJEVIM DOVOLJENJEM

V začetku XIX. veka se je rodilo v Evropi 38 otrok na vsakih tisoč prebivalcev, umrlo pa 28. Saldo je bil deset na tisoč v korist rojstev. Stotridet let pozneje, leta 1930, se jih je rodilo pri istem številu prebivalstva 19 in umrlo 14. Pomnožitve se je zmanjšala na polovico. Pol veka pozneje — 1980 — (malopred prikaznijo Voltairja, ki je postal mora za očeta Placida) ni povprečno število rojstev na vsem svetu preokorčilo 3 na tisoč, smrti pa 7. Se pravi: človeštvo je izgubilo na vsakih tisoč ljudi 4, ne da bi se pomnožilo.

Zemlja, ki je skozi sedemdeset vekov od prvega človeškega para dalje gledala le rasti svoj zaklad krvi, možgan in mesa, je začela izgubljati ta svoj kapital vsako leto za kakšnih deset milijonov. Vse to je bila posledica vstrajne škandalozne propagande malthuzianizma, ki je agitiral s svojo znanstveno pobarvanostjo in se koristil iz vsesplošnega "strahu pred otroki": ti da namreč samo komplicirajo življenje in ovirajo starše, da ne morejo v polnosti živeti vseh radosti življenja.

Ob veljavo so prišle družine, ki so

imele več kot enega otroka. Starše pa, ki so imeli tri otroke, so naravnost smesili. Prvi otrok je bil pač sad greha, drugi — nepazljivosti, tretji... bolje bi bilo, da si vdeneš vrat v mlinski kamen in se vržeš na dno morja...

Pri narodih stare kulture in starih izrodov je prišla v navado sterilizacija po medsobojnem sporazumu novoporočencev. Taka sterilizacija je bila celo priljubljena zaradi manjše novarnosti obolenosti organskih delov.

Nemčija, ki je v letu 1940 imela 85 milijonov prebivalcev, je pol veka pozneje štela več ljudi kot 60 milijonov, med katerimi so imeli večino starci med 50 in 150 leti; pogrešali pa so otroke. Mogočni nemški imperij se je začel sušiti kakor drevo, ki ga grize črv. Eugenezija — skrb za zdrav rod?... Iste pojave je bilo lahko opaziti pri drugih narodih z veliko izobrazbo pa z malo vere...

Francija, v kateri je bil na novo vzpostavljen prestol svetega Ludvika, je spravila svoje prebivalstvo na 20 milijonov; polovico starcev. Anglija se je po težkih trudih ohranila na 30 milijonih. Združene Države Amerike so padle za 80 milijonov! Malthus!...

Samo Italija, ki je ohranila svojo plodnost, — (edini blagoslov, katerega človeška družba ni bila oropana ne po izvirnem grehu ne po vesoljnem potopu!) — se je dvignila na 200 milijonov v vsem imperiju, kajti imela je kolonije v Evropi, Afriki, Aziji in Oceaniji.

Japonska je bila tudi rodovitna ter je bila na tem, da obnovi mongolski imperij Džingiskana; obvladala je že polovico Azije.

Brazilski imperij je segal od izliva Orinoco, meje Velike Kolumbije, pa do Rio de la Plate, ter se je polastil Bande Oriental, to je Uruguaya in Paraguaya; s tem je zaokrožila prebivalstvo na okrog 150 milijonov, gospodarjev najbolj plodovitih in raznorodnih vlasti sveta.

Na severu Južne Amerike so bile države Velika Kolumbija, Venezuela in Ekvador; na Pacifiku je vladal Imperij Inkov, ki sta ga obnovila Peru in Bolivija.

Argentinska mapa pa je utrpela mnogo sprememb zaradi ene izmed največjih vojn v — Evropi.

Chile je dobilo tako zaželjen izhod na Atlantsko morje: pripadle so mu vsa Ognjena zemlja, provinca Santa Cruz in Malvinski otoki, ki jih evropski narodi niso mogli obdržati.

Argentina ni bila v stanju, da bi se ji jezno uprla in je odstopila pravice do njih. Državniki celo pravijo, da bi mo-

rala biti vesela, da ni na jugu izgubila več zemlje, in da je na severu ohranila provinco.

Bilo je koncem meseca maja 1988.

Toda niti v Buenos Airesu niti kje drugje na svetu niso temu mesecu več pravili maj, kajti med drugimi novostmi je bila tudi — sprememba koledarja.

Leto je imelo odslej 13 mesecev po 28 dni.

Reforma je bila sklenjena leta 1955, Petnajst let potem, ko se je Zveza Narodov v Ženevi na obrežju jezera-sama razpustila, kajti začela se je velika vojska med narodi, tistimi, ki so sebe imenovali Novi Red in onimi, ki so se zvali Demokracija. Ko se je ta vojska končala, je bil petnajst let mir. Diplomati so se dolgočasili in brezdelju in soproge princev tudi. Nekega dne takega dolgočasje je štirideset soproj štiridesetih prvih ministrov najrazličnejših držav vzelo svoje zrakoplove, ki so imeli hitrost 1.200 km na uro, in se zbralo na nekem otoku carolinskega otočja na Pacifiku z imenom Otok razbojnikov; tam je bil istočasno tudi sestanek finančnih strokovnjakov, na katerem naj bi ustvarili mednarodni denar namesto dosedanega zlata.

Med tem ko so finančniki sklepali o denarju, so one odstranile gregorjanski koledar, ki je delal težave pri mednarodnih trgovskih poslih zaradi neenake raz-

deljenosti dni po mesecih (28, 30, 31 dni!).

Resnica je, da so se že nekaj časa sem velike tvrdeje v Severni Ameriki zavzemale privatno za spremembo koledarja na 13 mesecev, po štiri tedne, z enim praznim dnevom na koncu leta ali z dvema v prestopnih letih.

Nekaj podobnega koledarju, kakor ga je iznašel francoski filozof August Comte, ki je imenoval 13 mesecev z imeni modrijanov in državnih junakov.

V tem pogledu pa je bil kongres štiridesetih soproj različnega mnenja, kajti ko je bilo treba preimenovati mesec junij, ka ga je August Comte označil, "Sv. Pavel", se je začela velika debata. Vse so bile zato, da se drugi mesec — februar — imenuje Homer in trinajsti Bichat, čeprav niso vedele mnoge ne kdo je bil prvi ne kdo drugi. Toda sv. Pavel se jim ni zdel neprimeren za take veliko čast.

Da bi preprečile razdor, so gospe sklenile prenehati z zgodovinskimi osebam in imenovati mesece z imeni, kakor so jih v srednjem veku dajali Templarskim vitezom: Nisam, Tab, Sivan, Tamuz, Aab, Elul, Tischri, Marshevan, Cislev, Tabeth, Sehabet, Adar, Veadar; imena, ki so jih vporabljali judje že tisoč let. Sklenile so ukiniti tudi imena dni v tednu ter jih preimenovati v številke: prvi, drugi, tretji... razen sobote, ki je ohranila svoje ime...

DOBER TEK!

Ta teden bomo postavili na mizo:

NEDELJA: — Kosilo: paradiznikova juha — telečje zarebrnice — ocvrt krompir — zelena solata — kavin jež; Večerja: telečje zarebrnica (od opoldne) — strožji fižol v solati.

PONEDELJEK: — Kosilo: riževa juha — sesekljana pečenka — solata — breskvina kompot — Večerja: pljučka v čbari — kruhovi cmoki — kompot.

TOREK: — Kosilo: možganova juha — polnjeni paradizniki — biskvit, polit s čokoladno kremo — Večerja: safalade s čebulo, oljem in kisom — čaj z biskvitem (od opoldne).

SREDA: — Kosilo: goveja juha z jetrnimi cmoki — govedina — polnjene kumare — krompirjev pire — Večerja: beefova konzerva z jajci — zelena solata — kava.

ČETRTEK: — Kosilo: svinjski golaž s polento — jabolčni kompot — Večerja: prepražena polenta (od opoldne) — kislilo mleko.

PETEK: — Kosilo: fižolova juha — goveji zrezki z jajcem — solata — zdrobov narastek — Večerja: fižol v solati — sir — sadje.

SOBOTA: — Kosilo: goveji zrezki z nadevom — prisiljeno zelje — črna kava — sadje — Večerja: narezek z gorčico — trdo kuhana jajca — čaj.

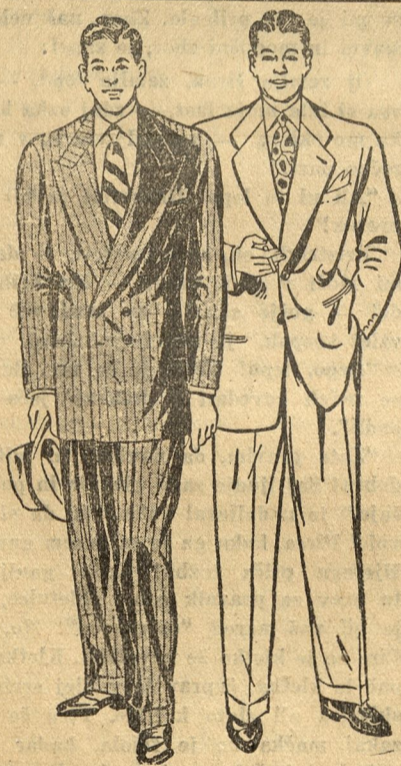
DARILA

Živila, tekstilno blago in zdravila pošiljamo v vse države.

Iz Buenos Airesa pošiljamo zavitke do 5 kg kakor doslej še nadalje v vse države in sicer z rabljeno obleko, z novo obleko in živili.

PANETH y Cia.
DIAGONAL NORTE 501 — Of. 810

Poravnajte naročnino!

KROJAŠTVO
JOZE PRAZNIK

Svoje cenjene stranke obveščam, da sem se preselil.

Vljudno Vas naprošam, da me sedaj obiskujete na novem stanovanju, ki je v isti ulici kot staro, samo tri kvadre na levo.

Če me pa slučajno ne bi mogli najti, vprašajte po družini Barbato.

Slovenskim rojakom se priporoča za vsa v krojaško stroko spadajoča dela.

JOZE PRAZNIK

VIEYTES 454

Dpto. A

BANFIELD

F.C.N.G.Roca

stal suženj sindikatov... pravico biti oče svojih otrok... pravico biti otrok božji... Mapa sveta se je znova spremenila: majhni narodi so se spremenili v province velikih imperijev.

Toda vsaka revolucija pušča v navadab kakšno novost, tako kakor granatna jabolka, ki jih kmetje puste ob poti in pozabijo nanj, da jih potem vzame otrok in jih je vesel. Ta revolucija, čeprav je bila premagana po reakciji nekaj diktatorjev, je vpeljala v teh novih državah esperanto, leto s trinajstimi meseci in vesoljni papirnati denar.

Katoliška Cerkev, ki se je upirala novotarijam, je sprejela samo papirnati denar ("marx"), ki je razdril strahotno malikovavstvo zlata; obdržala pa je gregorjanski koledar in svoj jezik — latinščino.

Končaval se je torej mesec maj 1988 in bila je noč prvega dne tretjega tedna meseca "sivana", ko se je oglašil starodavni samostanski zvonček, ključ menihke k zornicam, ki so se zdaj vršile o polnoči.

Argentinska vlada, po poreklu brezbožniška, je tolerirala katoliško vero, z namenom, da dokaže, da spoštuje svobodo vesti, toda dovolila je en sam meniški red in to ravno — gregorjanskega, računajoč, da bo itak vsak čas izhiral sam od sebe... zaukazala je tudi, da se obredi morajo vršiti ponoči od polnoči do 3 ure rano, da s tem otežkočijo u-

deležbo vernikom.

Ko je zaslišal zvonček, se je oče Placid dvignil na svojem ležišču, napravil križ in stopil na tla.

Mrzla in svetla luna je svetila skozi razbite šije, vložene v oboke starih samostanskih zidov.

Pater je odprl svoja vrata in videl stvari, ki so mu dvignile lase, na tem pokopališču, kjer njegovi pokojni redovni bratje čakajo pod zemljo na angelsko trombo, ki jih bo poklicala pred sodbo.

Pokopališče je bilo senčnat vrt, poln divjih rož že stoletja, ker pač ni bilo vrtnarjev. In med tem plevelom se mu je prikazala čudna zver

Oče Placid se je ustrašil prikazni, misleč da mu oči ne služijo več.

"Gospod, Bog nebeških vojsk! Kakšna apokaliptična zver je to?"

V tistem trenutku pa je zavel vrtnice vetra, kakor da so se besni vetrovi z vseh štirih strani združili, in trese drevesa, ne da bi padel z njih niti en sam list.

"Sanjam?" reče pri sebi in ponovi besede preroka Joela, kakor jih je bral pred nekaj dnevi pri maši: "Senes vestri somnia somniabunt" — vaši starci bodo imeli sanje! — kar bo znamenje bližnjega konca sveta.

Zver je bila videti kot lev, toda imela je peruti orla. V hipu pa sta ji odpali peruti, postavi se na noge in bila je podobna človeku.

skupno mašo v italijanski cerkvi Karmelske Matere božje vsako nedeljo.

Ker je težko najti cerkev za službo božjo in tudi dvorano za sestanke in prireditve, so začeli naši ljudje misliti na slovenski dom. Na prvem prosvetnem večeru je bila že prva nabirka za našo cerkev in dvorano. Ta dom bo potem središče ne samo Slovencev, ki živijo v Torontu, ampak vseh Slovencev v Kanadi.

SLOVENSKE POROKE

V zadnjem času so se v Kanadi poročili: Jože Grebenc je vzela Marijo Jakše. Oba sta iz Velikih Lašč; Blaž Potečnik iz Ljubljane si je izbral za nevesto Angelo Škerlj iz Ježice; Franc Torkar iz Mekinj je peljal pred oltar Ivanko Petrovčič iz Horjula. Zvestobo do groba je obljubil Franc Videgar, doma iz Lukovice pri Domžalah, Franči Klemen iz Kleč; Anton Muhič iz Ambrusa je vzela za ženo Marijo Perovšek od Sv. Gregorija; Zakrament sv. zakona sta prejela Hinko Erčulj iz Dobropolja in Francka Kregar iz Kleč. Naše iskrene čestitke!

Lep pozdrav vsem Slovincem v Argentini in drugod po svetu.

Ivan Kukavica

Rdeča kitajska vlada je poslala v Washington noto, v kateri protestira proti zavlačevanju odhoda ameriških konzulov iz Kitajske, ki jih je ameriška vlada odpoklicala pred tedni. V noti Mao Tse Tungova vlada sarkastično vprašuje ameriško vlado, če morda že obžaluje svoj korak; kitajska vlada da je ameriškim konzulom takoj pripravljeni dati izhodna dovoljenja.

Ameriški potujoči veleposlanik "Marshallovega načrta" Paul Hoffman je po

vrtitvi iz Evrope v Washington izjavil, da so "v Evropi komunistične pete kolone zopet postale silno delavne zaradi rdečih uspehov na Daljnem vzhodu." Ta komunistična nevarnost pa ni omejena samo na Evropo, ampak je zajela ves svet ter mora ideološka vojna proti komunizmu dobiti prednost pred obo-

roženo.

roženo.

je težko in tudi slabše plačano. Posredovalni urad za delo je prejšnji teden objavil, da je v Torontu okrog 13 tisoč brezposelnih, v Hamiltonu 4.500, nad 2.000 v Londonu Windsorju in Kitchenerju, okrog 1.000 v Guelphu in drugih manjših mestih. V drugih provincah je brezposelnost še večja. Tudi nekaj desetina naših fantov je trenutno brez dela. Napoveduje pa, da se bo položaj spomladi zboljšal. Brezposelni prejema-jo skozi dva meseca skromno podporo v znesku \$ 18 na teden če so vsaj 180 delovnih dni nepretrgoma plačevali v sklad za brezposelne 1 odstotek svoje-ge zasluzka. Ta podpora zadošča samcu, nikakor pa ne delavcu, ki ima družino. Vlada doslej v vprašanju brezposelnosti ni še storila ničesar, pač pa so komunisti že začeli organizirati te brezposelne delavce v vseh večjih mestih. V Torontu in Hamiltonu so priredili nekaj izzivalnih demonstracij.

Versko in kulturno življenje "Božja beseda"

Že trikrat je izšel verski listič: Božja beseda. Prvikrat 20. novembra 1949 in potem vsakega dvajsetega v mesecu. Takega lista smo bili potrebni. Še bolj pa oni, ki živijo daleč v stran od slov. skupin. "Božjo besedo" izdaja dr. Jakob Kolarič. Prinaša nam nedeljske in prazniške misli, pa tudi novice iz vsega kat. sveta.

Prosvetni večeri.

V novembru so v Torontu začeli s prosvetnimi večeri. Petje in recitacije boživiljke sestanke. Glavna točka je predavanje. Na prvem večeru je govoril dr. Kolarič o krščanskem pojmovanju zakona in njegovih namenov. V decembru je imel predavanje g. Jože Gjoekoš. V januarju je pa slov. redovnica, misijonarka opisala kit. misijone. Sestanki so enkrat na mesec. Knjižnica.

Tudi skromno knjižnico že imamo. Pri družini Hajdinjakovih v Torontu je spravljenih 350 knjig. Največ knjig so darovali stari slov. naseljenci iz Clevelanda.

CERKEV

S slovensko nedeljsko mašo so se torontski Slovenci preselili. Prej so hodili vsako drugo nedeljo v poljsko cerkev, kjer so imeli slov. službo božjo. Vrstili so se s Hrvati. Sedaj imajo Slovenci

GG. LAH Ladislav, LAH Leopold, LAH Marjan in LAH Franc naj sporoče IRO uradu: Calle Guido 2499 I., Buenos Aires svoje naslove, oziroma če stanujejo v Buenos Airesu, naj se osebno zglase na imenovanem uradu zaradi zelo važne zadeve.

Vse rojake obveščam, da sem odprl lastno krojaško delavnico. Izdelujem obleke za moške in kostume ter plašče za dame.

ANTON KOMIDAR

Calle España 447, José Ingenieros, Prov. Bs. Aires.

Društveni oglasnik

DRUŠTVO SLOVENCEV SPOROČA:

Vsi Slovenci, ki stanujete v provinci in se niste še prijavili na Registro civil, storite to takoj, ker vam zaradi amnestije ni treba plačati kazni, ki znaša 50 pesov za vsako osebo, ki se ni pravočasno prijavila. Amnestija traja samo nekaj mesecev. Potne liste, na podlagi katerih se izvrši vpis v Registro Civil, morate dati prevesti v kasteljanščino. Društvena pisarna vam tak prevod poceni preskrbi in hitro. Prinesite potne liste oziroma Certificate of Identity v društveno pisarno na Victor Martinez 50.

Tistim, ki stanujejo v Capitalu, se ni treba prijavljati. Prav pa je; da si preskrbijo prevod potnega lista.

Društvo Slovencev prosi vse članice in člane, ki niso še vplačali prispevka za posmrtnino — en pesos za vsak smrtni primer društvenega člana — da to čimprej stori. Plačilo za prvi smrtni primer je že zapadlo ob smrti Josipa Kušarja.

Posmrtninski prispevek so dolžni plačevati vsi člani brez izjeme, tudi tisti, kateri so bili plačevanja članarine oproščeni in pa članice, ki kot žene-gospodinje članarine ne plačujejo. Tudi te morajo prispevek za posmrtnino plačati. Posmrtninski prispevek je treba plačati za tri smrtne primere vnaprej, t. j. 3 pesose.

"CASA BOYU"

OLAZABAL 2336 (pol kvadre od Cabilda 2300) — Tel. 76 - 9160

Opozarjamo, da imamo v zalogi ure OMEGA, ELECTION, MOVADO, UNVER in druge; dalje zanesljive budilke, vse z garancijo, od 28. — pesov naprej.

Velika izbira svetinjc, prstanov, obeskov in verižic, 18 krt zlato. Poročni prstani, zlati 18 krt par od 155.— pesov naprej.

VSA POPRAVILA UR IN ZLATNINE — TOČNO IN ZANESLJIVO!

Trgovina je ob delavnih odprta do 20. ure, ob sobotah popoldne pa se lahko naše stranke zglase tudi v našem stanovanju, ki je v isti hiši Olazabal 2338, dto. 5. Ako pa želite ob dogovorjenem času, nam sporočite to po tel.

Nušičeva humoristika je še vedno živa knjiga. Pot ji utirajo satirični poudarki, posrečeni domisleki in dobri komični prijemi, ki nudijo gledalcu smeh in oddih... Med temi deli je posebno značilen:

"NARODNI POSLANEC"

Komedija v 3 dejanjih

ki jo bodo igrali člani S. I. Odra, v nedeljo, 26. februarja 1950. ob 6. uri v cerkveni dvorani Ciudadela.

VSTOPNICE: po običajnih cenah, v predprodaji Alvarado 350, Ramos Mejia in pol ure pred pričetkom predstave.

Leto se je začelo s prvim dnem prvega tedna meseca "nisam". V veljavo pa je stopilo novo štetje z dnem 29. marca 1955, dva tedna pred Veliko nočjo.

Tega dne se je začelo tudi štetje let po novem sistemu, ki se je končavalo v soboto četrtega tedna meseca "veadar", ali dne 364. v letu. Dan 365 je bil prazen dan, ki ni spadal v noben teden ne mesec ter je bil vesoljni praznik kakor včasih Božič.

Deset let pozneje — 1965 — je nastala v Rusiji revolucija brezbožnikov, ki je vrnila kapitalistični režim in šla čez narode kot goreča tromba. Uničila je sleherno idejo o pravičnosti, lepoti in dobroti; zdrobila v prah najdragocenejšo dragulje umetnosti vseh vekov; in v teh petih letih, ko je trajala, je nagromadila sto milijonov trupel, zaradi česar so začeli misliti verniki, da pomeni to "začetek bolečin" — initium dolorum —, beseda, s katero označuje Jezus prva znamenja konca sveta.

Počasi počasi se je človeštvo osvobajalo te apokaliptične stiskavnice, v kateri so konji gazili do uzd v krvi: Previdnost je dvignila v vsakem narodu poglavarja, skoraj vedno mladega vojaka (stari so po splošnem mnenju bili samo za zdravnike ali duhovnike; in ti ljudje so postavili nazaj hierarhijo, odstranili svobodo luksuza, da so končno ljudje mogli uživati osnovne pravice: pravico ne biti ubit, pravico delati, ne da bi po-

kakor Anglija, njene štiri peruti; in štiri glave nič drugega kot njeni dominioni!

Kar pa se tiče zveri, nepodobne nikomur, z desetimi rogovi, je menil, da pomeni židovstvo, ki je kakor država v državah mnogih narodov in katere vse vlada po svojih tajnih zvezah.

In ta mali rogljič, ki raste med desetimi in se razvija z očmi človeka in z ustni pohlepneža in naduteža — bo premagal vseh deset?

Nova država? Morda Antikrist? V tem trenutku zasliši hropeč glas Voltaerjev, ki se mu je natančno pred desetimi leti pokazal v podobni noči.

"Obljubil sem ti, da se vrnem. Zdaj sem tu."

"Nobena od stvari, ki si mi jih prerokoval, se ni izpolnila", je odgovoril menih nejevoljno, a ni pa segel po blagoslovljeni vodi, kajti prav rad bi zvedel nove skrivnosti.

"Ni še prišel čas... manjka še deset let... dvanaest... nikakor pa ne več kot petnajst..."

"Do česa še manjka?"

"Boš videl ob svojem času?"

"Svoj čas si mi rekel, da se je že rodil Antikrist..."

"In nisem lagal. Danes je že fant pri dvajsetih letih, ki se pripravljajo za znanostjo in z umetnostjo za svoj najboljši strahotni poklic, ki ga more imeti kdo smrtnikov."